

Ono što potpis ne može popraviti

Kada tehnički kanal nije prikladan za osjetljive podatke, nikakvo potpisano odobrenje ne čini ga prikladnim. Jedino što potpis mijenja je lažni mir onoga tko ga prikuplja; podaci prate točno isti put.

Da se razumijemo: Na sastanku netko to kaže u najboljoj namjeri: „svi koriste WhatsApp; neka klijenti potpišu odobrenje i to je to“. Zvuči marljivo — postoji papir, potpis, datum. Ali taj potpis ne miče podatke s mjesta, a onaj tko ga potpisuje gotovo nikada nije jedina osoba čija privatnost putuje tim kanalom. A čak i da jest, nikakav potpis ne legalizira nezakonitost.

Izlaz koji se čini logičnim

Scena se ponavlja u uredima, ordinacijama i savjetovalištima — ali i na mnogo manje svečanim mjestima. Soboslikar koji šalje fotografije klijentovog stana. Vodoinstalater koji prosljeđuje račun s imenom, adresom i telefonom. Takstist koji u mobitelu čuva adresu onoga koga skuplja svako jutro. Samozaposlena osoba koja putem chata šalje OIB osobe koja ju je angažirala. Nije potreban slučaj iz sudskog filma da bi telefonom kolali podaci osoba koje niste vi sami.

Na bilo kojem od tih mjesta, prije ili kasnije, pojavljuje se isti elegantan izlaz. Netko postavlja sumnju — je li ispravno slati ovo ovuda? — i prije nego što razgovor postane neugodan, stiže ugodan odgovor: neka klijent potpiše odobrenje. Ako on da dopuštenje, to je to.

To je privlačan izlaz jer rješava neugodnost bez prisiljavanja na promjenu alata, bez učenja nečeg novog, bez troškova. Ima oblik marljivosti: dokument, potpis, datum. Pa ipak, ne rješava problem koji je namjeravao riješiti. Prikriva ga.

Potpis ne miče podatke

Vrijedi početi od najjednostavnijeg, jer se upravo to previđa. Odobrenje je papir. Ne mijenja put kojim poruka putuje, niti na kojem poslužitelju ostaje kopija, niti tko je može pročitati ako stigne odgovarajući nalog ili dođe do proboja. Klijentov dokument nastavit će prolaziti kroz istu infrastrukturu, u istoj zemlji, kojom upravlja ista tvrtka, s potpisom ili bez njega.

Jedina stvar koja se mijenja potpisom je raspoloženje stručnjaka: prelazi iz sumnje u lažni mir koji ne odgovara nikakvoj stvarnoj promjeni u putu podataka. Potpis je dopuštenje koje osoba daje samoj sebi da nastavi raditi točno isto.

Dopuštenje koje nitko u prostoriji nije mogao dati

Ovdje je srž stvari. Razmislimo o razvodu. Klijent potpisuje odobrenje: u redu, neka njegovi podaci idu kamo god treba. Ali tim kanalom ne putuju samo podaci klijenta. Putuje ime druge strane. Putuju podaci maloljetnika o čijem se skrbništvu raspravlja. Putuje izvješće vještaka, svjedočanstvo treće strane, broj računa supružnika.

Nijedna od tih osoba nije sjedila u uredu. Nitko ništa nije potpisao. Stručnjak je dobio dopuštenje jedine osobe koja nije bila cijeli problem, a nastavio je obrađivati podatke svih onih koji jesu bili problem, a da ih ništa nije pitao — jer ih nije ni mogao pitati.

Isto se događa s radnim dosjeom koji spominje druge zaposlenike, s kliničkim izvješćem koje govori o rođacima, s izjavom koja uključuje dobavljače i klijente samog klijenta. Informacija treće strane ne prestaje biti zaštićena zato što je osoba koja ju je pružila potpisala papir. To nije bilo njihovo da bi odobrili.

Stvari koje potpis ne doseže

Postoji granica koju gotovo nikada ne testiramo: potpis doseže samo do onoga što je tvoje. Ono što je tvoje možeš ustupiti. Tuđe ne — bez obzira koliko lijepim rukopisom potpisali.

Otac ne može potpisati dopuštenje da se njegovom djetetu nanese šteta. Taj papir ne vrijedi ništa, i to ne zato što mu nedostaje pečat: nego zato što to dopuštenje nikada nije bilo u njegovim rukama da ga daje. Odobrenje klijenta funkcionira isto — pokriva ono što je njegovo i tu staje.

Čak ni unutar te granice ne pokriva sve. Potpis ne čini zakonitim ono što zakon ne dopušta, bez obzira tko ga potpisao. Privola nije „glavni ključ“: to je ključ koji otvara samo jedna vrata — vlastita —, a čak ni ta vrata ne daju prolaz onome što je zabranjeno.

To treba reći izravno, jer je to dio koji se gotovo nikada ne izgovara: tražiti — ili dati — potpis za zaštitu onoga što zakon ne dopušta nije neutralna gesta koja jednostavno nema učinka. Ovisno o slučaju, sam pokušaj je novi prekršaj. To ne rješava problem: pogoršava ga.

Potpis koji se okreće protiv vas

Postoji obrat na koji vrijedi obratiti pozornost. Prikupljanje odobrenja ne ostavlja stručnjaka tamo gdje je bio: ostavlja ga u gorem položaju.

Jer taj je papir, prije svega, dokaz da je netko postavio pravo pitanje — je li ovo prikladno? — i odgovorio na njega placebom umjesto rješenjem. Onog dana kada bude trebalo objasniti zašto su podaci treće strane završili tamo gdje nisu smjeli, potpisano odobrenje neće biti štiti kakav se zamišljao: bit će to dokument koji dokazuje da se rizik poznavao i da se odabralo prikriti ga potpisom. Prividna pažnja ostavlja trag. Potpis ne arhivira problem; on mu određuje datum.

Jedina stvar koja to doista rješava

Ako potpis ništa ne rješava, što rješava? Samo jedna stvar: da podaci ne idu tamo kamo ne bi trebali ići.

Kada kanal ne dostavlja kopiju dokumenta trećoj strani — jer ide izravno s uređaja pošiljatelja na uređaj primatelja, bez posredničkog poslužitelja koji ga pohranjuje — nema se što odobriti, niti koga tražiti dopuštenje, niti neugodnog traga koji bi kasnije trebalo opravdati. Problemom se ne upravlja obrascem: on nestaje jer ga arhitektura uopće ne stvara.

To nije svojstvo samo jednog alata — to je svojstvo dizajna i postoji više načina da se to postigne. Ono što te alate razlikuje od ostalih nije bolje sročeno obećanje u pravnoj obavijesti, već činjenica da im ne treba ničiji potpis da bi bili usklađeni s propisima.

Potpis je civiliziran način traženja dopuštenja. No, dopuštenje se može tražiti samo od onoga tko je prisutan. A u gotovo svim osjetljivim podacima kojima stručnjak rukuje, osobe čija je privatnost doista u pitanju nisu u prostoriji, neće potpisati i nemaju razloga vjerovati da će netko potpisati u njihovo ime. Zato pravo pitanje

nikada nije bilo „kako dobiti odobrenje za ovo?“, već „zašto mi treba odobrenje za nešto što me dobro odabran kanal ne bi ni prisilio tražiti?“.

Napomena uredništva: kada ovi Cuadernos navode tvrtke ili proizvode, to nije radi optuživanja. Oni koji ih grade rade posao koji milijuni ljudi koriste i cijene. Ono na što ukazujemo je strukturalno — model, a ne brend. Brendovi se pojavljuju kao primjeri jer su oni koje čitatelj prepoznaje.

Za daljnje čitanje

- Ovaj Cuaderno namjerno ostavlja po strani normativne detalje — članke i presude — jer argument koji razmontira nije pravni: to je komodan izlaz. Pravni okvir o tome zašto je kanal važan nalazi se u sljedeća dva Cuaderna.
- *GDPR i profesionalno slanje poruka: zašto većina krši pravila, a da toga nije svjesna* — međunarodni prijenosi, voditelj obrade i retroaktivni digitalni trag.
- *Profesionalna tajna u digitalnom dobu* — zašto povjerljivost mora biti zajamčena arhitekturom, a ne obećanjem.

[← Prethodno](#)[Stvarna naspram prividne privatnosti: pitanja koja si trebate postaviti](#)

Nedavna čitanja

- [Analiza · 26. svibnja 2026. Stvarna naspram prividne privatnosti: pitanja koja si trebate postaviti](#)
- [Analiza · 25. svibnja 2026. Self-hosting kao profesionalna praksa](#)
- [Koncept · 23. svibnja 2026. 24 riječi: što je kriptografski identitet](#)

Ponesite ovaj članak sa sobom gdje god vam zatreba.

[↓ Markdown](#) [↓ Obični tekst](#) [↓ PDF](#)

Datoteka će se preuzeti na vaš uređaj. Od tamo je možete spremati, uvesti u Solo2 ili dijeliti gdje god želite. Cuadernos ne odlučuje o odredištu umjesto vas.

Voštani pečat · SHA-256 f1a7e68fbd8d715a32845afb6d5643840dd10691a4f857ffa32ec22b9f44cf0b

Cuadernos Lacre · Publikacija [Menzuri Gestión S.L.](#) · napisao R.Eugenio · uredio tim [Solo2](#).

Ova web stranica ne koristi kolačiće. Sve što vaš preglednik učitava napisali smo ili nadziremo mi i smješteno je na našim europskim poslužiteljima: anonimni brojač posjeta (Umami, samostalno ugošćen) i minimalni JavaScript potreban za birač jezika i vašu postavku svijetle/tamne teme, koja se pohranjuje na vašem vlastitom uređaju. Bez resursa trećih strana, bez trackera, bez profiliranja, bez dijeljenja podataka. Ako nas želite pratiti: [RSS](#).